

Julkaisutoiminnan vaikuttavuus

Ilkka Väänänen

FT, LitL, erikoistutkija,
päätoimittaja UAS Journal
Lahden ammattikorkeakoulu
ilkka.vaananen@lamk.fi

Mervi Friman

KT, tutkimuspäällikkö,
toimituskunnan jäsen UAS Journal
Hämeen ammattikorkeakoulu
mervi.friman@hamk.fi

Tiivistelmä

Julkaisutoiminnassa yhdistyvät TKI-toiminnan tulosten julkaisemisen lisäksi muutkin vaikuttavuuden reitit, kuten osaavat ihmiset, yhdessä tekeminen sekä vuorovaikutus ja verkostoituminen. Tässä katsausartikkelissa tarkastellaan ammattikorkeakoulujen yhteisen UAS Journal open access -verkko-lehden vaikuttavuutta. UAS Journal on ammattikorkeakoulujen strategista toimintaa. Se on kustannustietoista ja lisäarvoa tuottavaa sekä nopeaa, ketterää että yhteisöllistä kansallista ja kansainvälistä verkosto-toimintaa. UAS Journal voidaan nähdä nykyisessä muodossaan toimivan erilaisen osaamisen ylläpitäjänä ja rakentajana. UAS

Journal on yksi ammattikorkeakoululähtöisen vaurauden ja hyvinvoinnin lähteistä alan ammattilaisyleisölle. Lehti tekee osaltaan näkyväksi monipuolisen ”ison kuvan” ammattikorkeakoulujen vahvasta osaamisesta ja tärkeästä roolista suomalaisessa soveltavassa tutkimustoiminnassa sekä käytännönläheisessä kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa. Sen toiminta perustuu vahvaan vuorovaikutukseen ja ammattikorkeakoulujen henkilöstön laajoihin työelämäyhteyksiin, käytännön professionaaliin kokemuksiin sekä TKI-osaamiseen.

Avainsanat: *ammattikorkeakoulu, TKI, julkaisutoiminta, vaikuttavuus*

Johdanto

Suomen Akatemia (2016) on määritellyt tutkimuksen vaikuttavuudella tarkoitettavan tutkimuksen myötävaikutuksia erilaisiin yhteiskunnassa ilmeneviin asioihin ja kehityskulkuihin. Vaikuttavuus syntyy tutkimustiedon ja muiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta usein pidemmän ajan kuluessa, ja se on lähtökohteisesti monimuotoinen ilmiö. Tieteen tila 2016 -hankkeen suosituksissa todetaan, että tieteen merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia tulee tukea, seurata ja arvioida myös muissa tutkimusorganisaatioissa kuin yliopistoissa (Suomen Akatemia 2016). Ammattikorkeakouluissa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toiminnan (TKI) vaikuttavuutta on tähän asti tarkasteltu useimmiten joko alueellisen vaikuttavuuden (esim. Väänänen 2013) tai opintoihin integroitumisen (esim. Väänänen & Laitinen-Väänänen 2010) eikä niinkään julkaisutoiminnan kautta. Julkaisutoiminnan vaikuttavuutta suomalaisissa korkeakouluissa on tarkasteltu systemaattisemmin yliopistoissa (esim. Opetus- ja kulttuuriministeriö 2015).

Avoimuus on TKI-toiminnan keskeinen periaate, ja sen merkitys on korostunut entisestään, kun julkaisutoiminnasta on tullut yksi korkeakoulujen rahoitusmallin mittareista. Tyypillisesti julkaisutoiminnan vaikuttavuutta analysoidaan bibliometrisesti, jolloin huomio kiinnitetään julkaisujen määrään ja viittauksiin. Tällöin käytetään lähinnä tieteellisten lehtien viittaustietokantoja ja tieteellisiä viittaustietokantoja. Ammattikorkeakoulujen julkaisutoiminnan tarkoituksena ei kuitenkaan ole pelkästään tieteellisten julkaisujen tuottaminen, vaan ylipäänsä

tehdä toimintaa julkiseksi ja tuottaa osamista myös toisten toimijoiden käyttöön, arvioitavaksi ja edelleen palvelemaan koko yhteiskuntaa. Monipuolinen julkaisutoiminta vahvistaa ammattikorkeakoulujen ja yhteiskunnan välistä vuorovaikutusta, lisää luottamusta sekä edesauttaa käytännönläheisen tiedon käyttöä yhteiskunnallisen päätöksenteon perustana.

Ammattikorkeakoulut tuottavat ja julkaisevat hyvin monentyyppisiä kirjoituksia eri yleisöille eri julkaisufoorumeilla. Jos tahdotaan korostaa laaja-alaista lukijakuntaa vaikuttavuuden mittarina, voidaan hyvin kysyä, ovatko tieteellisissä joulunaleissa tai ammattikorkeakoulujen omissa julkaisusarjoissa ilmestyvät kirjoitukset paras mahdollinen foorumi. Opetushallinnon (2018) ylläpitämään ammattikorkeakoulujen julkaisutoiminnan Vipunen-tilastopalveluun on vuosilta 2012–2016 ilmoitettu yhteensä 25 321 ei-ositettua vertaisarvioitua ja vertaisarvioimatonta tieteellistä artikkelia, tieteellistä kirjaa sekä ammattiyhteisölle tai suurelle yleisölle suunnattua julkaisua. Näistä suurin osa (78 %) on ei-tieteellisiä julkaisuja.

Tässä artikkelissa ammattikorkeakoulujen julkaisutoiminnan vaikuttavuuden tarkastelu on rajattu ammattikorkeakoulujen yhteiseen UAS Journal -verkko-lehteen Suomen Akatemian (2016) määrittelemien vaikuttavuuden kolmen eri reitin (osaavat ihmiset, yhdessä tekeminen ja vuorovaikutus sekä tulokset) näkökulmasta. Määrällisenä aineistona tässä katsauksessa on käytetty 2011–2017 ilmestyneiden numeroiden sisältöjä, Googlen Analytics -ohjelmalla seurattua lehden verkkosivujen kävijädataa, Scholar-tietokantapalvelun viittaustietokantaa sekä lehden Facebook-sivuston tunnuslukuja.

UAS Journal – ammattikorkeakoulujen julkaisutoiminnan lippulaiva

Ammattikorkeakoulujen yhteisen UAS Journal open access -verkkolehden tehtävänä on lisätä ammattikorkeakoulujen tunnettua ja tehdä näkyväksi niissä tehtävää TKI-toimintaa. UAS Journal on lukijoille maksuton, eikä siinä ole erillistä kirjoittajamaksua, vaan rahoitus tulee suoraan ammattikorkeakouluilta. Lehteä on julkaistu vuodesta 2011 Open Journal System -julkaisualustalla (2018) ja vuodesta 2016 uudella responsiivisella päätelaitteille skaalautuvalla WordPress-julkaisualustalla.

UAS Journal toimii yleistajuisena julkaisuna avoimen tieteen ja tutkimuksen periaatteiden mukaisesti (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2014). Se viestittää ammattikorkeakoulujen toimijoille sekä työ- ja elinkeinoelämälle ammattikorkeakouluisa tapahtuvasta TKI-toiminnasta sekä yritys yhteistyöstä. Lehti tarjoaa julkaisukanavan ammattikorkeakoulujen edustajien lisäksi muille eri alojen ja työelämän asiantuntijoiden artikkeleille ja puheenvuoroille.

UAS Journalissa julkaistut artikkelit luokitellaan ammattiyhteisöille suunnatuiksi julkaisuiksi (D1 Artikkelit ammattilehdessä) ja niihin on rinnakkaistallentamisoikeus neljän kuukauden embargo-ajan jälkeen. Vuodessa ilmestyy neljä monialaista teemanumeroa, jotka keskittyvät yhteiskunnallisten ja kansainvälisten ilmiöiden tuomiin ennakoituihin muutoksiin sekä ammattikorkeakoulujen osamisen vahvuuksiin. Suurin osa artikkeleista on suomenkielisiä sisältäen englanninkielisen tiivistelmän.

Lehden toimituskunnan jäsenet ja teematoimittajat ovat eri ammattikorkeakouluista. Toimituskuntaan kuuluu jäseniä myös ammattikorkeakoulujen ulkopuolelta. Vuosina 2011–2017 artikkelien kirjoittajia on ollut keskimäärin 1,6 henkilöä yhtä artikkelia kohden kaikista suomalaisista ammattikorkeakouluista (Taulukko 1). Viime vuonna ilmestyneissä neljässä teemanumerossa oli yhteensä 248 kirjoittajaa suomalaisista ammattikorkeakouluista ja 13 yliopistoista sekä 23 yrityksissä tai julkisella / kolmannella sektorilla työskentelevää. Vain kolmesta ammattikorkeakoulusta ei ollut yhtään kirjoittajaa vuonna 2017 ilmestyneissä numeroissa.

Vuosina 2014 ja 2015 oli yksi numeroista kokonaan englanninkielinen. Vuonna 2016 aloitettiin Special Issue -yhteistyö eurooppalaisen käytäntölähtöisen tutkimuksen *European Association for Practitioner Research on Improving Learning* (EAPRIL) -järjestön kanssa. Vuoden 2016 EAPRIL-numeron teemana oli “Bridging professionalization and working life in context of responsiveness to change in society and the workplace”. Teematoimittajat olivat Hämeen ja Turun ammattikorkeakoulujen lisäksi Aeresin ja Windesheimin ammattikorkeakouluista Hollannista sekä Leuvenin yliopistosta Belgiasta. Tänä vuonna ilmestyi toinen kansainvälinen EAPRIL-numero teemaan ”Practitioner researchers’ current and future visions of education & learning”. Siinä oli teematoimittajia Hämeen ja Turun ammattikorkeakoulujen lisäksi belgialaisista, portugalilaisista ja sveitsiläisistä korkeakouluista.

Vuoden 2016 lehden suomenkielisten numeroiden teemoina olivat digitalisaatio, hyvinvointi, kokeilukulttuuri ja kestävä kehitys. Viime vuoden numeroiden teemoja olivat korkeakoulut todellisuus-

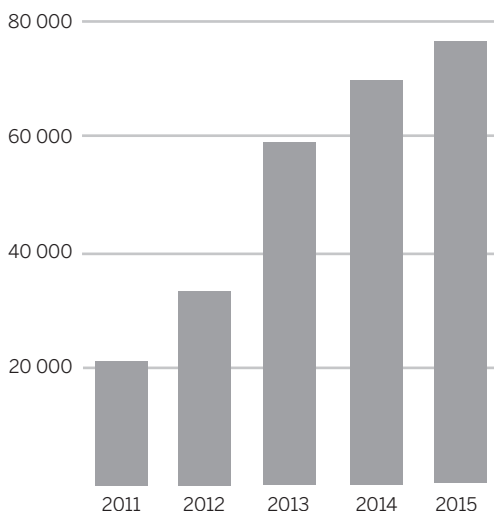
Taulukko 1. UAS Journalissa vuosina 2011–2017 ilmestyneiden artikkelien ja kirjoittajien määrät ammattikorkeakouluittain

Ammattikorkeakoulu	Artikkeleita	Kirjoittajia
Metropolia ammattikorkeakoulu	42	75
Hämeen ammattikorkeakoulu	41	53
Lahden ammattikorkeakoulu	35	62
Laurea ammattikorkeakoulu	31	43
Satakunnan ammattikorkeakoulu	29	58
Lapin ammattikorkeakoulu	29	35
Karelia ammattikorkeakoulu	28	35
HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu	25	31
Turun ammattikorkeakoulu	23	45
XAMK	23	31
Savonia ammattikorkeakoulu	22	39
Oulun ammattikorkeakoulu	22	37
Jyväskylän ammattikorkeakoulu	21	32
Seinäjoen ammattikorkeakoulu	21	28
Saimaan ammattikorkeakoulu	18	24
Tampereen ammattikorkeakoulu	18	24
Diakonia ammattikorkeakoulu	17	30
Kajaanin ammattikorkeakoulu	13	23
Arcada	7	18
Centria ammattikorkeakoulu	6	10
Novia	6	9
Humanistinen ammattikorkeakoulu	5	10
Vaasan ammattikorkeakoulu	3	5

den lisääjinä, ammattikorkeakoulut hyvinvointipalveluiden kehittämiskumppanina, avoin innovaatiotoiminta ja koulutuksen vienti. Tänä vuonna teemoina ovat kiertotalous ja resurssitehokkuus, työhön kiinnittyminen, digipedagogiikka sekä osallistava aluekehittäminen.

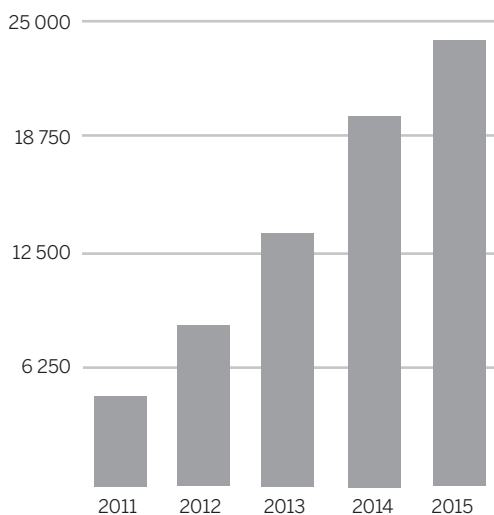
Vuosina 2011–2015 UAS Journal -sivuston kävijämäärät kasvoivat lähes nelinkertaisiksi reilusta 20 000:sta yli 76 000 vuosittaiseen käyntikertaan (Kuvio 1). Toisen ja kolmannen ilmestymisvuoden aikana sivuston katselumäärät kasvoivat 59 ja 75 prosenttia, minkä jälkeen vuotuisen kasvu on ollut 9–18 prosenttia. Jul-

kaisualustan muutoksen jälkeen vuodesta 2016 eteenpäin kävijämäärien seuranta ei ole vertailukelpoista aikaisempiin vuosiin.

Kuvio 1. UAS Journal -sivuston kävijämäärät vuosina 2011–2015

Myös yksilöityjen kävijöiden määrä UAS Journalin verkkosivustolla (Kuvio 2) on kasvanut vuosittain vajaasta neljästä tuhannesta kävijästä lähes 24 000 yksilöityyn kävijään suhteellisen vuotuisen kasvun ollessa 20–77 prosenttia. Vierailuista suurin osa (n. 80 %) on ollut Suomesta.

Kuvio 2. UAS Journal -sivuston yksilöidyt kävijämäärät vuosina 2011–2015

Vierailujen keskimääräinen kesto sivuilla on vaihdellut vuosittain reilusta puolestoista minuutista vajaaseen kahteen minuuttiin. Yksittäisistä artikkeleista eniten avauksia (13 133) 21.6.2018 mennessä on uudella alustalla ollut ”Miten innostusta johdetaan?” -artikkelilla. Seuraavaksi eniten (8 798) avauksia on ollut ”Pirullinen ongelma vai monipuolinen mahdollisuus – ammattikorkeakoulujen digitalisaatio” -artikkelilla. Sosiaalisessa mediasa UAS Journalin Facebook-sivustolla on kesäkuussa 2018 lähes seitsemänsataa seuraajaa ja Twitterissä (@UASjournal) vajaat kolmesataa. LinkedIn-verkkoyhteisöpalvelussa ja Instagram-kuvienjakopalvelussa lehdellä ei ole profiilia/tiliä. Googlen Scholar -tietokantapalvelusta löytyi kesäkuussa 2018 tehdyssä haussa vuodesta 2011 alkaen yli kuusisataa tulosta hakusanalla ”UASJournal.fi”, mutta Elsevierin Scopus- ja Thomson Reutersin Web of Knowledge -viittaustietokannoista ei yhtään.

Vaikuttavuuden monitasoisuus

Ammattikorkeakouluilla on erityinen rooli uudentyypisissä innovaatioekosysteemeissä, joissa korkeakoulut ja tutkimuslaitokset tuottavat parhaimmillaan yhdessä työ- ja elinkeinoelämän, kolmannen sektorin sekä julkishallinnon kanssa uutta tietoa ja osaamista. Aktiivinen viestintä ja hyödynnettävyyden edistäminen ovat yksi ammattikorkeakoulujen TKI-toiminnan vaikuttavuuden ja hyödynnettävyyden toimintamalleista (Arene 2017). Tulosten jatkokehitykseen ja viestintään kuuluvat monikanavainen ja laajapohjainen toiminnasta ja tuloksista viestiminen sekä laadukkaat julkaisut että asiantuntija- ja kehittäjäverkot. TKI-toiminnasta ja tuloksista viestiminen liittyy myös vahvaan opetuksen ja TKI-toiminnan yhteyteen. Ammattikor-

keakoulujen TKI-toimintaa leimaa yhteistyö ja vuorovaikutus sidosryhmien kanssa. Vaikuttavuutta lisää avoin ja monipuolinen julkaiseminen.

Tiedonjulkistaminen tarjoaa uusia ajatuksia osaavan yhteiskunnan rakentamiseksi.

Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan (2018) laatimien tiedeviestinnän suositusten mukaisesti tieteen ja tutkimuksen avoin kulttuuri edistää keskustelua tieteen soveltamisesta ja teknologisista innovaatioista. Tiedonjulkistaminen tarjoaa uusia ajatuksia osaavan yhteiskunnan rakentamiseksi. Tiedeviestintä kertoo uusien tulosten lisäksi tutkimuksen teon periaatteista ja tiedon luotettavuuden arvioinnista. Se rakentaa osaltaan avoimen tieteen kulttuuria sekä luottamusta tieteeseen ja tutkimukseen erilaisille yleisöille. Julkisesti rahoitetulta TKI-toiminnalta edellytetään näkyvyyttä, vaikuttavuutta ja avoimuutta sekä tutkimustulosten ja tietoineistojen avointa saatavuutta. Kotimaisilla kielillä ja julkaisualustoilla tapahtuva julkaisutoiminta on tärkeä osa julkisuutta. TKI-toiminnan vaikuttavuuden edistämässä ja käytäntöön viemisessä Arenen teettämän kyselyn (2017, 73) mukaan julkaisutoiminnan kehittäminen on yksi ammattikorkeakoulujen kehittämiskohde. Avoimen tieteen aikakaudella julkaisukäytäntöjä on kehitettävä löydettävyyden, käytettävyyden, luotettavuuden ja rehdin tiedonkäytön lähtökohdista.

Tässä artikkelissa ammattikorkeakoulujen TKI-toiminnan vaikuttavuuden tarkastelu on rajattu julkaisutoiminnan vai-

kuttavuuteen kohteenaan ammattikorkeakoulujen yhteinen UAS Journal -verkkolehti. Tyypillisesti julkaisutoiminnan vaikuttavuutta on tarkasteltu bibliometrisesti, eli tutkimalla julkaisujen määrää ja viittauksia. Sen lisäksi vaikuttavuutta voidaan tarkastella laadullisesti lehden tuottaman lisäarvon perusteella: onko lehti muuttanut jotain, onko se nostanut jotain yhteiskunnalliseen keskusteluun tai onko vuorovaikutus ja yhteisöllisyys eri toimijoiden kesken lisääntynyt.

UAS Journalin yhteiskunnallinen vaikuttavuus toteutuu kaikkien Suomen Akatemian (2016) määrittelemien vaikuttavuuden kolmen eri reitin (osaavat ihmiset, yhdessä tekeminen ja vuorovaikutus sekä tulokset) avulla. Niin artikkelien kirjoittajina kuin teematoimittajina ja toimituskunnan jäseninä on osaavia yhdessä työskenteleviä ihmisiä ja heidän muodostamiaan verkostoja sekä yksilö- että organisaatiotasolla. Työn tuotoksena syntyy kvartaaleittain noin kaksikymmentä avoimesti saatavilla olevaa asiantuntija-artikkelia. Lehden verkkosivujen lisäksi vuorovaikutusareenoina toimivat kirjoittajien ja teematoimittajien sekä toimituksen sähköpostit, toimituskunnan kokoukset ja erilaiset asiantuntijafoorumit, joissa lehteä esitellään (Friman, Kantola & Linke 2015). Sosiaalisen median hyödyntäminen vuorovaikutuskanavana voisi olla vielä nykyistä aktiivisempaa. Lehden vaikuttavuutta ja tunnettuutta on vahvistettu myös pyytämällä vuorotellen eri ammattikorkeakoulun rehtorilta numeron pääkirjoitus.

UAS Journal on ammattikorkeakoulujen strategista toimintaa (vrt. Arene 2017). Se on kustannustietoista ja lisäarvoa tuottavaa, nopeaa, ketterää ja yhteisöllistä toimintaa. UAS Journalin voidaan nähdä nykyisessä muodossaan toimivan erilaisen

osaamisen ylläpitäjänä ja rakentajana, ehkä myös jopa TKI-toiminnasta ja ammattikorkeakoulupedagogiikasta vallitsevien käsityksien luojana ja muuttajana. UAS Journal on yksi ammattikorkeakoululähtöisen vaurauden ja hyvinvoinnin lähteistä alan ammatillisuudelle kuten opettajille ja opiskelijoille. Lehdessä esitellään erilaisia toteutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja kilpailukyvyyn parantamiseen. Lehdessä julkaistut kokeilut voivat myös helpottaa yksilön valintoja. Käytäntöjen kehittäjänä UAS Journal ylläpitää ja kehittää amk-henkilöstön ammatillista osaamista ja siinä julkaistuja artikkeleja voidaan käyttää oppimismateriaalina.

Julkaisutoimintaa tulee toki tarkastella korkeakoulu yhteisölle julkaisevan orientaation lisäksi myös laajemmasta kansalaisyhteiskunnallisesta, julkishallinnollisesta sekä kaupallisesta näkökulmasta. Kansalaisyhteiskuntaan orientoituneen julkaisutoiminnan yleisönä ovat tavalliset kansalaiset, ja sen tehtävänä on tukea kansalaisia ymmärtämään yhteiskunnallisia ilmiöitä ja kehittää yhteiskuntaa. Lehti toimii päätöksenteon tukena tarjoamalla artikkeleissaan perusteltuja lähtökohtia yhteiskunnalliselle päätöksenteolle, ohjaukselle ja ongelmien ratkaisemiselle. Julkishallinnollisessa orientaatioissa keskeistä on informaation tuottaminen myös arvioinnin tueksi. Lisäksi kohdeyleisöä ovat muun muassa julkisen hanketoiminnan rahoittajat. Kaupallisessa TKI-orientaatioissa korostuu tiedon ja osaamisen taloudellinen arvo. Ammattikorkeakoulujen TKI-toiminnan tuotoksina syntyy myös uusia kaupallisia sovellutuksia, joiden tavoitteena on tuottaa taloudellista hyötyä.

Viime vuonna UAS Journalissa julkaistujen artikkelien kirjoittajista suurin osa (87 %) oli ammattikorkeakoulujen henkilökuntaan tai opiskelijoihin kuuluvia.

Yliopistoissa kirjoittajista työskenteli viisi prosenttia ja muiden organisaatioiden edustajien osuus oli kahdeksan. UAS Journalin kehittymisen kannalta olisi tarpeen saada kasvatettua amk-toimijoiden ja työelämäkumppanien yhdessä kirjoittamien artikkelien määrää. Kirjoittajakunnan laajentamisella voi olettaa olevan myös lukijakuntaa monipuolistava vaikutus. Lisäarvoa jatkossa antaisi myös se, että selvitetäisiin opiskelijoiden osuus kirjoittajista. Nyt yhteistyössä kirjoittaminen näyttäytyy lähinnä yhden korkeakoulun henkilöstön sisäisenä yhteistyönä tai useamman korkeakoulun yhteishankkeesta kirjoittamisena eikä niinkään korkeakoulujen ulkopuolisen työelämän kanssa yhteistyössä julkaisemisena.

Yhteenveto

Yhteenvetona voidaan todeta, etteivät kirjoittajat vain tuota tarinoita UAS Journaliin, vaan UAS Journalissa julkaistut tarinat tekevät osaltaan näkyväksi monipuolisen ”ison kuvan” ammattikorkeakoulujen vahvasta osaamisesta ja tärkeästä roolista suomalaisessa soveltavassa tutkimustoiminnassa sekä käytännönläheisessä kehittämis- ja innovaatio-toiminnassa. Lehden potentiaalia ei vielä täysin hyödynnetä. Sen toiminta perustuu vahvaan vuorovaikutukseen ja ammattikorkeakoulujen henkilöstön laajoihin työelämäyhteyksiin, käytännön professionaalisiin kokemuksiin sekä TKI-osaamiseen. Verkkoylehteä voidaan verrata leirinuotioon, jonka äärelle kokoonnutaan digitaalisesti neljä-viisi kertaa vuodessa jakamaan tarinoita.

UAS Journalin toimintaa kehitetään ja arvioidaan systemaattisesti PDCA-mallin sekä eurooppalaisen DigiCompOrg-viitekehityksen pohjalta (Kantola & Linko 2014; Linko, Kantola & Friman 2017).

DigiCompOrg tarjoaa mahdollisuuden linkittää UAS Journal niin osaksi yksittäisen ammattikorkeakoulun kuin valtakunnallisen korkeakoulutuksenkin digitalisointiprosessia (vrt. Kampylis, Punie & Devine 2015). Kuitenkaan ei ole yksiselitteistä ratkaisua siihen, miten julkaisutoiminnan vaikutusta liiketoiminnallisiin tuloksiin tulisi mitata. Tällä hetkellä tuloksia hyödynnetään toimituskunnassa enimmäkseen suunnittelun tukena. Tämä on suunnitelmallisen työn tekemisen kannalta tärkeää, mutta laadukkaan toiminnan varmistamiseksi olisi hyvä myös hahmottaa pidemmän aikavälin trendit ja vaikutukset. Jatkossa UAS Journalin vaikuttavuutta selvitetessä olisi hyvä kerätä palautetta myös suoraan lukijoilta, kuten esim. Maanpuolustuskorkeakoulun Strategian laitoksen julkaisutoiminnasta (Vähänen 2009) ja Fysioterapia-lehdestä (Suominen 2017) on tehty. Lisäksi altmetriikan hyödyntäminen olisi verrattain nopea tapa kartoittaa artikkelien näkyvyyttä ja vaikuttavuutta erilaisissa verkkoviestintäympäristöissä. Siinä missä varsinaisten viittausten kertymiseen voi mennä vuosia, voi some-mainintoja kertyä runsaasti jo päivässä. Altmetriikan avulla voidaankin kartoittaa sosiaalisessa mediassa artikkelista käytävää keskustelua, esimerkiksi montako kertaa artikkelia on jaettu, onko siitä tykätty sekä onko siihen viitattu muissa Open Access -lehdissä ja tutkimustiedon näkyvyyspalveluissa, kuten ORCID, ResearcherID, AcademiaEdu ja Mendeley. Tosin vasta siinä vaiheessa, kun pystytään osoittamaan verkkokävijöiden, lukijoiden, medianäkyvyyden ja somettajien suora yhteys ja konversiot toimeksiantoon johtaneiksi yhteydenotoiksi ja niistä uusiksi TKI-hankkeiksi asti, voitaisiin puhua myös operatiivisesta vaikutuksesta ammattikorkeakoulujen TKI-toimintaan strategisten tavoitteiden lisäksi.

Lähteet

- Arene, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto. 2017. Innovaatioita, kehittämistoimintaa ja tutkimusta. Ammattikorkeakoulujen tutkimus-, kehittämis-, ja innovaatiotoimintaa koskeva rakenteellisen kehittämisen selvitys. Luettu osoitteesta http://www.arene.fi/sites/default/files/PDF/2017/TKI-RAKE/Innovaatioita%2C%20kehitt%C3%A4mistoimintaa%20ja%20tutkimusta_verkkojulkaisu_23032017.pdf
- Friman, M., Kantola, M. & Linko, L. 2015. Network interventions on the processes of the e-journal of the Finnish universities of applied sciences. Teoksessa European Association for Practitioner Research on Improving Learning, EAPRIL conference proceedings, 270–282. Leuven. Luettu osoitteesta <https://eapril.org/sites/default/files/2017-03/eapril-2014-proceedings.pdf>
- Kampylis, P., Punie, Y. & Devine, J. 2015. Promoting Effective Digital-Age Learning – A European Framework for Digitally-Competent Educational Organisations. Luettu osoitteesta http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC98209/jrc98209_r_digcomporg_final.pdf
- Kantola, M. & Linko, L. 2014. Ammattikorkeakoulujen yhteiseen verkkolehteen kohdistuva toimintatutkimus. Ammattikasvatuksen aikakauskirja 16(3), 53–64.
- Linko, L., Kantola, M. & Friman, M. 2017. An online journal promoting digital collaboration in Finnish higher education institutions. EAPRIL conference proceedings. Leuven: European Association for Practitioner Research on Improving Learning, 228-238. Luettu osoitteesta https://eapril.org/sites/default/files/2017-03/Proceedings-final_0.pdf
- Open Journal System. 2018. Luettu osoitteesta <https://openjournalssystem.com/>
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2014. Tutkimuksen avoimuudella yllättäviä löytöjä ja luovaa oivaltamista. Avoimen tieteen ja tutkimuksen tiekartta 2014–2017. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja, 20. Luettu osoitteesta <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75211/okm20.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2015. Suomalaisen yliopistotutkimuksen tuottavuus ja vaikuttavuus. Opetus- ja kulttuuriministeriön profiiliryhmän raportti. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja, 5. Luettu osoitteesta <http://urn.fi/URN:IS-BN:978-952-263-333-0>
- Opetushallinto. 2018. Vipunen -tilastopalvelu. Luettu osoitteesta <https://vipunen.fi/fi-fi/amk/Sivut/Julkaisut.aspx>

Suomen Akatemia. 2016. Tieteen tila 2016. A. Nuutinen, A. Mällki, K. Huutoniemi & J. Törnroos (toim.). Suomen Akatemia: Erweko Oy. Luettu osoitteesta http://www.aka.fi/globalassets/30tiedepoliittinen-toiminta/tieteen_tila/aka_tieteen_tila_yksi.pdf

Suominen, S. 2017. Lukijoilla on vahva suhde Fysioterapia-lehteen. *Fysioterapia* 7, 54–55.

Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta. 2018. Viesti rohkeasti, vaikuta vastuullisesti. Tiedeviestinnän suositukset. Luettu osoitteesta http://www.tjnk.fi/sites/tjnk.fi/files/tiedeviestinnan_suosituks_2018.pdf

Vähänen, S. 2009. Strategian laitoksen julkaisutoiminnan vaikuttavuus. Maanpuolustuskorkeakoulu Strategian laitos, julkaisusarja 4: työpapereita 31. Luettu osoitteesta http://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/74141/StratL4_31w.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Väänänen, I. 2013. Matkalla verkostoituneeksi ja kansainväliseksi T&K-toimijaksi. Lahden ammattikorkeakoulun t&k-toiminnan 2009–2012 vaikuttavuuden arviointia. Lahden ammattikorkeakoulun julkaisusarja C, osa 143. Luettu osoitteesta <http://www.lamk.fi/tki-toiminta/julkaisut/c-artikkelikokoelmia-raportteja-muita-ajankohtaisia/Documents/lamk-julkaisu-csarja-2013-inno-tki-toiminnan-vaikuttavuuden-arviointi.pdf>

Väänänen, I. & Laitinen-Väänänen, S. 2010. Opiskelija aluekehittäjänä. Teoksessa T. Toivola (toim.) Yhdessä tekemällä 11 tapaa linkittää T&K ja oppiminen. Helsinki: Multiprint, 104–111. Luettu osoitteesta <http://www.haaga-helia.fi/fi/tutkimus-ja-kehityspalvelut/julkaisut/liitteet/TutkaWEB.pdf>

